

## Mijn huisvlinders

### Situering

Ten behoeve van de vlinderwerkgroep noteer ik nu al vier jaar naeen alle vlinders op naam, aantal, plaats en datum bij mij "thuis" en bij elke uitstap in de regio (= West-Vlaanderen). Thuis is een huis met "tuin" (ca 11 m x 22m) in een woonwijk aan de stadsrand van Roeselare-Noord. De tuin bestaat uit (±) één derde onbemest gazon met bloemboord en struiken, één derde is groententuin en het resterende deel bestaat uit wilde planten en een vijver. Als vlinderlokaas vermoen ik pinksterbloem, hemelsleutel, tagetes, koninginnekruid, vlinderstruik en overrijp fruit.

Van de 23 soorten die ik de laatste vier jaar in de regio West-Vlaanderen noteerde waren 17 ervan te gast in mijn tuin. De 6 soorten die hem te min (of niet) vonden zijn: Bruin zandoogje, Groentje, Oranje luzernevlinder, Koevinkje, Hooibeestje en Argusvlinder. Ik blijf hopen dat de twee laatstgenoemden eerstjaars mijn ongemaaid grasperkje weten te vinden.

Nog dit: ik wil (en kan) met dit verhaal niets ontdekken over vlinderbestanden of over evoluties ervan. Ik heb het alleen over vlindersoorten en hun aantallen in mijn tuin tussen '97 en 2000.

### Over aantallen

Om enige structuur te vinden in de veelheid aan gegevens, en ook om de invloed van "slecht vlinderweer" zoveel mogelijk te verdoezelen, heb ik voor mijn 17 huisvlinders elke maand verdeeld in 4 perioden waarbij de eerste periode aanvangt half maart en de laatste periode eindigt half november.

Van 4 soorten is hieronder de bekomen tabel afgedrukt.

#### Legende bij de tabellen:

- het getal dat bij een periode is weergegeven is het **maximum aantal exemplaren** van de soort dat bij één waarneming in die periode geteld is.
- een periode, aangeduid met "■" betekent dat ik in die periode noch thuis, noch in de regio enige vlinder heb opgemerkt. (zeg maar... slecht vlinderweer in die periode of op zijn minst een periode met vlinderschaarste in de streek)
- de blanco-vakjes betekenen dat ik in die perioden wel vlinders heb genoteerd maar de soort ontbrak bij mij thuis.
- de vet gedrukte waarden (onder de "+" tekens) zijn waarden die binnen de "officiële" vliegtijd van de vlinder vallen. Hierbij zijn de vliegtijden genomen uit het boek "Dagvlinders van de Benelux" (Irma Wynhoff e.a)

#### Bedenkingen bij opvallende getallen in de aantal-tabellen

- De aantallen Atalanta en Dagpauwoog springen er boven uit in '97 terwijl dit voor Gehakkelde Aurelia en Kleine vos (en ook voor de 13 andere soorten) veel minder of helemaal niet het geval is.
- "Mijn" Dagpauwogen hebben blijkbaar een ander boek dan het reeds geciteerde gebruikt om hun vliegtijden te berekenen... Ze voegen er gewoon een maandje aan toe.
- De Gehakkelde aurelia is het minst aan schommelingen onderhevig en heeft respect voor de aangegeven vliegtijden.
- "Mijn" Kleine Vossen hebben het millenniumjaar maar slecht verteerd.

Voor de volledigheid geef ik hieronder de aantal-tabel van al mijn tuinsorten in en buiten hun vliegtijdperioden (=vtp) tussen 1997 en 2000, in volgorde van het aantal exemplaren binnen de vliegperiode.

	in vtp	uit vtp	tot.		in vtp	uit vtp	tot.
	185	37	222	Oran. zandoog.	12	0	12
	156	9	165	Landkaartje	10	1	11
(1) Kl. koolwitje	58	6	64	Distelvlinder	6	0	6
Bont zandoogje	55	34	89	Oranjetipje	5	0	5
Dagpauwoog	49	64	113	Icarusblauwtje	3	0	3
Kleine vos	46	2	48	Citroenvlinder	3	0	3
Boomblauwtje	27	4	31	Gr. dikkopje	2	0	2
(1) Kl. gead. witje	27	3	30	Kl. vuurvlinder	1	0	1
Gr. koolwitje	25	18	43				

(1) sterk onderschatte waarden daar het op naam brengen van op afstand niet meevalt

### Kans op een huisvlinder in zijn vliegtijd tussen 1997 en 2000

De hierboven gehanteerde cijfers (piekaantallen/periode) zijn hiervoor niet geschikt. Zo zullen de aantallen Bonte zandoogjes per waarneming wegens de aard (territoriaal gedrag) van het beestje wel altijd miniem blijven. Daarom heb ik voor elke soort genoteerd hoeveel perioden zij in haar vliegtijd (= de + perioden) bij mij aanwezig was.

Ook het aantal perioden in de vliegtijd (met uitsluiting van de ■ -perioden) is berekend over de volle vier jaar.

De resultaten vindt U in de volgende twee tabellen.

#### Aantal perioden dat de soort werd aangetroffen in haar vliegtijd

Atalanta	43	Boomblauwtje	25	Oranjetipje	4
Gehakelde aurelia	74	Klein geaderd witje	23	Icarusblauwtje	3
Klein koolwitje	46	Groot koolwitje	20	Citroenvlinder	3
Bont zandoogje	40	Oranje zandoogje	11	Groot dikkopje	2
Dagpauwoog	33	Landkaartje	10	Kleine vuurvlinder	1
Kleine vos	24	Distelvlinder	6		

#### Aantal perioden in de vliegtijd van de soort (met uitsluiting van de ■ -perioden)

Atalanta	44	Boomblauwtje	56	Oranjetipje	23
Gehakelde aurelia	88	Klein geaderd witje	59	Icarusblauwtje	46
Klein koolwitje	67	Groot koolwitje	60	Citroenvlinder	80
Bont zandoogje	59	Oranje zandoogje	16	Groot dikkopje	29
Dagpauwoog	66	Landkaartje	49	Kleine vuurvlinder	60
Kleine vos	82	Distelvlinder	58		

Uit bovenstaande tabellen kan ik tenslotte de kans berekenen om een soort aan te treffen in een periode van haar vliegtijd in mijn tuin bij vlinderweer.

#### Gerangschikte kanstabel

Atalanta	98%	Boomblauwtje	45%	Distelvlinder	10%
Gehakelde aurelia	84%	Klein geaderd witje	39%	Groot dikkopje	7%
Oranje zandoogje	69%	Groot koolwitje	33%	Icarusblauwtje	7%
Klein koolwitje	69%	Kleine vos	29%	Citroenvlinder	4%
Bont zandoogje	68%	Landkaartje	20%	Kleine vuurvlinder	2%
Dagpauwoog	50%	Oranjetipje	17%		

Hierbij springt de gunstige rangschikking in het oog van Oranje zandoogje en de matige score van de Kleine vos.

Tot hier mijn vlinderplezier  
Jacques Vanderhaeghe

Atalanta													totalen																				
	maart	april	mei		juni		juli		augustus			september			oktober		novem		in vtp	uit vtp	tot.												
'97				1	1	1	1	1	4	1	3	4	3	15	19	19	14	6	7	1	2	1	92	11	103								
'98	■			1		1		1	1	1	1	1	1	1	10	5	2	8	4	■	■	■	1	34	7	41							
'99	■					1	■	■	■	1	1	1	1	2	1	1	3	3	4	2	2	2	1	22	9	31							
'00	■	■				■	■	■	■	■	■	■	■	1	2	4	5	4	3	5	3	5	1	1	37	10	47						
tot.			1		1	1	2	1	3	2	2	2	2	3	7	4	8	9	10	21	27	35	28	13	22	8	4	4	2	2	185	37	222

  

Gehakelde aurelia													totalen																	
	maart	april	mei		juni		juli		augustus			september			oktober		novem		in vtp	uit vtp	tot.									
'97	1	2	1	1	■	1	2		■	■	■	1	2	2	1	1	1	2	4	5	8	6	2	1	1	■	■	43	2	45
'98	■	3	1	2	1	2	1			2	■	1	2	1	2	1	1			3	7	7	7	2	■	■	■	43	3	46
'99	■	2		1	1	1			■	■	■	1	1	4	1	3	1	1	1	2	3	3	3	2	1	1		33	1	34
'00	1	■	2	2	1	2	1	1	■		1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	2	5	3	6		■	37	3	40
tot.	2	5	5	3	5	4	5	4		1	4	2	7	6	8	5	4	4	5	7	9	16	21	14	15	3	1	156	9	165

  

Dagpauwoog													totalen																	
	maart	april	mei		juni		juli		augustus			september			oktober		novem		in vtp	uit vtp	tot.									
'97	1	2	1	1	■	1	2		■	■	■	2	2	6	3	1	1	1	1	4	7	10	6	10	1	■	■	23	38	61
'98	■	1	1	2	1	1															1	1			■	■	■	12	2	14
'99	■		1	1	1				■	■	■										2	2	2	9	7			7	20	27
'00	■	■	1	1	1	1			■											1	1	1	1			■		7	4	11
tot.	1	1	5	1	4	1	4	1						6	5	9	5	1	1	1	3	8	11	20	14	10	1	49	64	113

  

Kleine vos													totalen																	
	maart	april	mei		juni		juli		augustus			september			oktober		novem		in vtp	uit vtp	tot.									
'97				■		■	■	■				1	1	2	7	6	1	1		1	1	■	■	19	2	21				
'98	■	1		1				■													1	1	1	1	■	■	■	8	0	8
'99	■	1				■	■	■																		■	■	16	0	16
'00	■			1	1	■																				■	■	3	0	3
tot.	2			2	1									2	3	8	12	9	2	2								46	2	48

in vtp = de perioden binnen de vliegtijd      uit vtp = de perioden buiten de vliegtijd